

P 5 0 9 2 4 1

België - Belgique
PB
3500 Hasselt 1
12/3487

Afgiftekantoor
3500 Hasselt
Mailcenter

Natuur. Paalsteen

www.natuurpunt Hasselt-zonhoven.be

Puzzelen

natuurpunt

Hasselt-Zonhoven

*Een lichtspel door de bomen
In het gras liggen dromen
Zwemmen in een rivier
Het schilderen van een dier
Het bewonderen van een bloem
Fietsen in het groen.*

*Elke dag gaat van dit moois een stukje verloren
Waarom wil niet iedereen dit horen?
Problemen worden aangekaart en zo vaak gezegd
Goede puzzelstukken worden hier en daar gelegd
Pas als we aan onze levenswijze raken
Kunnen we een andere puzzel maken
Eentje van minder is meer
Overal ter wereld, keer op keer!*

Sandra Bamps

Uw lidgeld voor 2010 al betaald ?
Dat lidgeld is per gezin van € 20 naar € 24 verhoogd en mag gestort worden
op rekening 001-5071333-55 van Natuurpunt Hasselt-Zonhoven,
met vermelding van uw lidnummer.

V.U. : Jos Coteur Spoonwegstraat 159 3500-HASSELT

Relaas van de film 'Home'

De werkgroep communicatie organiseerde op dinsdag 16 februari een gratis filmavond. Wij kozen voor een aangrijpende ecologische documentaire. Bovendien opteerden wij om deze film niet in Kiewit te vertonen maar wel in het Europlanetarium Kattevennen te Genk.

Daar hadden we de mogelijkheid om de film in HD te vertonen in een echte filmzaal. We konden rekenen op een volle zaal. Dus iets meer dan 100 personen die de 'gladde wegen' trotseerden om samen met NP Hasselt-Zonhoven deze mooie prent te bekijken.

Alle aanwezigen kregen, behalve de nodige infolders, ook een kwartetspel mee van onze 'Limburgse Soorten' (geschonken door het Regionaal Landschap Lage Kempen).

Als dit geen mooi aandenken is! De drankjes van Oxfam-Wereldwinkel werden tijdens de pauze (en na de film) met veel enthousiasme geproefd.

De film 'Home' van Yann Arthus-Bertrand is dan ook de moeite waard. Arthus-Bertrand is behalve regisseur ook een bekend Frans fotograaf. Hij stak een prachtige natuurfilm in elkaar over onze mooie Moeder Aarde waarvan de beelden een streling voor het oog zijn. In de film wordt duidelijk uitgelegd hoe de mens het evenwicht van onze planeet verstoort.

We putten onze natuurlijke rijkdommen uit aan een veel te snel tempo wat catastrofale gevolgen heeft. Klimaatopwarming, het verdwijnen van de diersoorten en noem maar op.

De moraal van de film is dat we hier nog iets kunnen aan doen! Het is niet te laat, verandering is nog mogelijk! De film eindigt dan ook met een gelukkig positieve noot. Samengevat: een geslaagde avond georganiseerd door de 'madammen' van onze afdeling.

Dat de aarde in gevaar is, hebben we al begrepen. Wil je je bewustzijn hieromtrent verhogen, bekijk dan de film via het Internet. Je kan hem bekijken via google of via de officiële website:
www.home-2009.com

Mieke Philips

DE GROENE DELLE ACTUEEL

Al sedert de eerste verkenningnota over het ENA-project (Economisch Netwerk Albertkanaal) heeft Natuurpunt en in het bijzonder onze Hasseltse afdeling haar bezwaren geuit. In de zoekzone voor nieuwe industriegebieden ligt namelijk een waardevol lapje, de '**Groene Delle**'.

Een aantal gemeenteraadsleden konden we al vlug winnen voor onze zaak. De laatste maanden hebben de burgemeester Hilde Claes en schepenen Rob Beenders van ruimtelijke ordening vaak openlijk het behoud van de groene delle als natuurgebied verdedigd.

Op 13 januari verklaarde ook Minister Lieten in Het Belang van Limburg dat ze wil dat de Groene Delle groen blijft.

In Stokrooie is er al enkele jaren een actiecomité rond de Groene Delle actief. Op 24 januari organiseerde het nogmaals een wandeling doorheen het gebied. Een 100-tal sympatisanten waren van de partij. Daarbij ook burgemeester Hilde Claes, schepenen Valerie del Ré, schepenen Michiel Liefsoens en député Frank Smeets, die allen openlijk hun steun betuigden.

Die openlijke steun aan de natuurbeweging schoot in het verkeerde keelgat van werkgeversorganisatie VOKA. Met name Johan Leten vindt het crimineel dat het natuurgebied niet ontwikkeld zou worden voor industrie. Op TV Limburg verklaarde hij te zullen zorgen voor 2000 jobs.

De tijd van de textielfabriekjes met tien stiksters per are is echter voorbij. Als je doorheen het gebied wandelt en het reeds bestaande industrieterrein op Lummens grondgebied passeert, wordt het duidelijk dat daar geen arbeidsintensieve bedrijven gevestigd zijn. Het zijn veeleer enorme depots, die maar aan enkele logistieke werknemers een job verlenen.

Van die jobs hebben we geen zekerheid. (moet dat nog gezegd worden na wat we gezien hebben bij Opel, Inbev, Carrefour e.a.?)

Het enige waar we zeker van zijn is dat de Groene Delle een belangrijk en waardevol stuk natuur is. Het is namelijk:

- een van de laatste drie echte berkenbroeken in Vlaanderen met een prachtige grote vijver
- een noodzakelijke verbinding tussen het vijvergebied Midden-Limburg en de Demerbroeken
- een oase van groen naast de autosnelweg en bestaande industriegebieden, die onontbeerlijk is voor CO₂-assimilatie en adsorptie van fijn stof
- het rustig stukje natuur waar vele Stokrooienaren gaan wandelen, waar jongeren samenkomen om eens weg te zijn uit de stad, waar kleine kinderen spelen en kampen bouwen.

foto's. Jos Ramaekers

Katja Roggen

De Bloonwinning, nu ook B & B

Jaarlijks vertelt René tijdens de Wideuxwandeling welke opeenvolgende families, dankzij vele, naartstige zonen/dochteren en schoondochters/-zonen voor de groei en de bloei van dit landbouwbedrijf instonden. Recent werd een vleugel van de hoeve omgebouwd tot een vijftal riante kamers en ontvangstruimte waar toeristen in een landschappelijk mooi decorum van 't "bed and breakfast" kunnen genieten. Dankzij contacten met het RLH&V werd de tuin verfraaid met een hoogstamboomgaard en hagen.

De Bloonwinning (Blauwwinning, Ferme de la Bloën), een statige vierkantshoeve gebouwd in 1881, is één van de weinige met een dergelijke omvang in Sint-Lambrechts-Herk. Dat de eigenaar destijds goed boerde leidt je niet alleen af uit de grootte van deze hoeve maar ook uit het gebruik van blauwgrijze Maaskalksteen als omlijsting van deuren en vensters. Dezelfde roodbruine bakstenen waaruit dit gebouw werd opgetrokken, tref je eveneens aan in enkele andere, oude gebouwen in Sint-Lambrechts-Herk (school, gemeentehuis).

De Boomse klei, die hier onder een dunne laag van zandleem dagzoomt, diende ongetwijfeld als grondstof voor het bakken van deze stenen. De overige oude hoeven in ons dorp zijn meestal in vakwerkbouw en heel wat kleiner. Deze hoeve in de 90° bocht van de Oosterbeekstraat, ligt veilig op 7 m. boven de alluviale vlakte van de Herk, gevrijwaard van mogelijke overstromingen. Na iedere langdurige en intense regenperiode - recent in 1998 en 2002 - staan hier stroken weiland blank langs de lopen van de Herk en de Kleine Herk. Dat is trouwens het geval voor gans de brede alluviale vlakte langs de beide Herken over een afstand van ruim 2 kilometer tussen de Sint Truidersteenweg in Sint-Lambrechts-Herk en de dorpskom van Stevoort. Deze dalgronden bieden immers een natuurlijke berging aan overstromingswater. Momenteel dwarst een nieuwe fietsroute de Herkvallei ter hoogte van deze hoeve.

Alida

Spinmariekesbrug

Die grijze zondag, 24 januari kwamen 54 wandelaars opdagen voor een niet alledaagse verkenning van het landschap in het noordoosten van Sint-Lambrechts-Herk. Spinmarieke en haar brug, een partizanen-verhaal en een put, de Sigersveldbeek en de expresweg, een leegstaand, afgelegen vakwerkhuisje als kraakpand, kruisbeelden die werkten als huisbeveiliging, de herkomst van de afgeronde silexkeien ... je kon geen thema bedenken of het kwam ter sprake.

In sappig Herks opgedist door geboren vertellers Jos en René. KWB-leden en onze natuurliefhebbers werden niet alleen getraakteerd op deze pittig gekruide verhalen, al dan niet echt gebeurd, ook aan de inwendige mens werd gedacht bij de Sasputkapel.

Wij delen in de rouw van

Urbain Peetermans, een van de eerste en trouwe helpers in onze vereniging Herk en Mombeek, is niet meer (*15.01.1946 + 5.02.2010). Gedurende de jongste twee jaar streed hij tegen de ziekte met wisselende hoop op genezing.

We leerden Urbain kennen als een trouwe natuurvriend met een ruime kennis en een bewonderenswaardig observatievermogen. In zijn biotoop, de open ruimte in de omgeving van de Waanbeekvallei, keek hij naar alles wat groeit en bloeit. Het dierenleven in die natte zone kreeg zijn speciale aandacht. Hij leidde jaar na jaar de amfibieënoverzet in zijn Oude Maasstraat.

Het vogelvolk kende hij als geen een en het kreeg van hem een aantal nestkastjes. Talrijke keren deden we een beroep op zijn hulp waarop hij steeds "ja" zei. We zullen Urbain heel erg missen maar ook proberen zijn inspanningen voor een betere natuur in West Herk verder te zetten. Aan zijn lieve echtgenote Yvonne, dochters Martine en Sanne, schoonzonen, kleinkinderen en de families Peetermans en Vanholst bieden wij ons oprecht meelevens aan.

In naam van het bestuur en van alle natuurvrienden van Herk & Mombeek.
Alida

LEUKE VERHALEN VAN LEUK GEFLADDER :

Het was reeds voor de 17^e keer dat ze bij elkaar kwamen: de vlindermannen en -vrouwen van Vlaanderen (en een paar uit de omstreken). De Vlinderstudiedag op zaterdag 13 maart in Mechelen is een organisatie van de Vlaamse Vlinderwerkgroep (die onder de vleugels van Natuurpunt Studie werkt) en van het INBO (het Instituut voor Natuur- en BosOnderzoek). Zo'n 130 gegadigden hadden zich ingeschreven. Daarvan bleken er een aantal toch niet tot Mechelen gevlienderd te zijn maar we waren toch talrijk genoeg om de broodjes 's middags binnen de kortste keren opgesmuld te hebben. Maar los van de honger was het een zeer geslaagde studiedag met erg boeiende voordrachten, waar steeds weer wat te leren viel. Een aantal dingetjes daarvan willen we jullie niet onthouden.

In een eerste bijlage ging het over de impact van klimaatwijziging op vlinders. We leerden al snel dat niet enkel opwarming een probleem vormt. Ook hogere en/of meer wisselende vochtigheid maar ook toenemende bewolking leidt tot negatieve gevolgen voor onze vlinders. Door meer regen groeit het gras bv. feller, waardoor het microklimaat dicht bij de grond meer beschaduwde geraakt en dus kouder wordt. En de toegenomen hoeveelheden meststoffen die met de regen uit onze niet langer blauwe hemel neerdalen, zorgen ervoor dat de stikstofhoeveelheden in stengels van brandnetels zo hoog worden dat soorten die op die plant hun eitjes legden dat niet langer doen. Misschien ligt hierin een verklaring voor het grotendeels verdwijnen van soorten als kleine vos en ook dagpauwoog?

De opwarming blijkt relatief weinig impact te hebben op vlinderpopulaties in Spanje maar des te meer in de Balkan, waar de meeste achteruitgang gaat optreden. Bij ons migreren enkele zuidelijke soorten tot hier, zoals het kaasjeskruidkopje, maar de meeste zijn te weinig mobiel en geraken niet tot hier. En er zijn veel meer soorten die verdwijnen dan dat er zullen bij komen. Zo is op dit moment de Viroinvallei het beste vlindergebied van heel België. Tijdens het lange weekend van Hemelvaart trekken we daarheen op één van onze korte reisjes. Maar wil je over 2 à 3 decennia daar terug heen, dan zal het er vermoedelijk erg tegenvallen. Alleen op de Hoge Venen vind je dan nog een redelijk aantal vlindersoorten.

Heel wat van onze lezers zullen gemerkt hebben dat vorig jaar - 2009 - een goed vlinderjaar was. Grote aantallen distelvlinders en zelfs aardig wat oranje luzernevlinders. Maar was dat ook wel zo? We zagen een filmpje van een graslandje uit de Vercors (Alpen): 6.000 vlinders van 61 soorten op amper een halve hectare... Paradijselijk mooi, maar voor ons toch wat 'zuur' als we de armoede bij ons zien.

de Vlinderstudiedag

Dagpauwoog

En toch... berekeningen hebben aangetoond dat er in 2009 zoveel distelvlinders waren dat op elke rechte lijn van de Middellandse Zee naar onze contreien er maar liefst 5 miljoen zouden doorgetrokken zijn. Tja... trekvinders trekken soms van ten zuiden van de Sahara tot in Scandinavië. Vermoedelijk door massale regen in de Sahara zijn er zeer veel vlinders uitgeslopen, vandaar ook de massale trek.

Ook de nachtvinders mogen zich in een immer groeiende belangstelling vergenoegen. Vooral in Vlaams-Brabant worden de laatste jaren systematisch gegevens verzameld over deze vroeger grotendeels onbekende groep. Voor Limburg ligt er nog veel open terrein: er zijn slechts twee vaste telplaatsen. Dus als je zin hebt 's nachts allerlei capriolen uit te halen: laat het weten aan onze Jan Wyers van het SAP-Clubje. Boeiend is dat zelfs in een gewone stadstuin er al snel 250 soorten nachtvinders voorkomen. Dus alvast meer variatie dan bij dagvlinders: daar mag je met 10 soorten al heel tevreden zijn.

Dat het niet goed gaat met de Europese vlinders, dat weten we zo stilaan allemaal. En toch zou je daar kunnen aan twijfelen als je de nieuwe Europese Rode Lijst ziet. Daaruit blijkt dat nog maar één soort uitgestorven is in het grote Europa (Turkije) en één binnen de EU zelf, terwijl er eentje vermoedelijk niet langer tot de levenden behoort. Maar de criteria om tot deze lijst te 'mogen' behoren zijn zo streng dat er niet veel soorten voor kwalificeren. Dat betekent echter niet dat de vlinderbevolking er niet op achteruit gaat.

Voor Spanje blijkt de toestand (vooralsnog) aardig stabiel te zijn. Voor onze lage landen (en Groot-Brittannië) gaat het momenteel ook redelijk: hier hebben we vooral vroeger al zowat de helft van onze soorten verloren. Het is vooral in Oost-Europa dat de grote klappen vallen: -70%! Als we weten dat de rijkste regio voor vlinders in Europa zo'n 150 (tot max. 184) soorten telt (de Alpen), gevolgd door de steppen in Oekraïne (100-150 soorten) dan is het net dàar dat de grootste verliezen opgetekend worden. En dan zijn er nog de grotendeels onbekende gebieden. Van Servië bv. zijn er vrijwel geen gegevens. Daarom worden momenteel vlinderkampen georganiseerd aldaar. Indien je zin zou hebben: we hebben foldertjes meegenomen!

De Vlaamse Rode Lijst kwam ook even aan bod. Al was het maar met de voorlopige resultaten van de nieuwe vlinderatlas, die in voorbereiding is. Daar blijken veel zeldzame soorten nog zeldzamer geworden te zijn. Opvallend voor onze directe omgeving: alle doelsoorten lijken op de Teut verdwenen, tenzij gericht onderzoek (beheerder ANB staat hier voor in) toch nog licht laat schijnen in deze donkere zaak. Gentiaanblauwtje, kommavlinder, aardbeivlinder en zelfs heideblauwtje en -groentje leken vooralsnog niet langer op de kaartjes voor te komen. Wordt hopelijk positief vervolgd... Opvallend is ook dat het bruin blauwtje naar Vlaamse normen eerder zeldzaam is terwijl we dit bij ons toch geregeld tegen komen.

Ook in ons Vlaanderenland, dan toch vooral in Vlaams-Brabant en het zuidelijk deel van Oost-Vlaanderen, blijkt dat de sleedoornpage het aardig goed doet. Of toch: de waarnemers doen het aardig goed. Want de soort te zien krijgen is bijzonder lastig. Meestal zit er niet anders op dan in de winter eitjes te zoeken om te weten of de soort ergens voorkomt. In Limburg blijken er enkel in Voeren en rond de St.-Pietersberg nog beestjes signaleerd te zijn. En ook in het oostelijk deel van Vlaams-Brabant boert de soort niet goed. Open landbouwgebieden blijken niet echt geliefd. Gelukkig kwam er ook leuk nieuws via een aantal motiverende projecten. Rond het gentiaanblauwtje wordt meer en meer samengewerkt. De bruine vuurvlinder, kort geleden herontdekt in de Demervallei ten zuiden van Aarschot, krijgt veel aandacht. Ook buurtbewoners worden betrokken bij het behoud van deze soort, al is het maar door het beheer van hun gronden specifiek af te stemmen op de noden van deze knappe verschijning. De gemeente Lanaken heeft het klaverblauwtje geadopteerd als soort. Maar het had evengoed het dwergblauwtje of het boswitje kunnen zijn. Voor alle drie deze pareltjes wordt gericht beheer gedaan van bermen, delen van industrieterreinen, oevers van het Albertkanaal. En met resultaat: mooi zo! Reden van het succes? 'Samenwerking', volgens de persoon die binnen de gemeente dit project vorm geeft. We kunnen erin komen. Tenslotte kwam ook nog een overzicht van het 'Life+ project Danah' dat een aantal militaire gebieden een opschoonbeurt heeft gegeven. Vijf jaar lang maatregelen uitvoeren, dat moet ook voor vlinders op termijn wel tot verbetering leiden.

Sammauillje

En dan waren er ook nog wat leuke, korte dingen, die een mens goed doen. De prachtige beelden in de DVD die de Nederlandse Vlinderwerkgroep net uitgaf ('Vlinders van Nederland en Vlaanderen') zijn indrukwekkend mooi. Je kan kiezen tussen info over de soorten of over de landschappen. Vooral dit laatste is boeiend daar je dan de soorten in hun omgeving ziet. Wij zagen de Nederlandse duinen: 11 minuten genieten van iets waar onze kust nog enkel kan van dromen.

En toch wordt ook bij ons hard gewerkt aan het herstel van wat rest. In heel wat duinrestanten heeft onderzoek plaatsgevonden, maar het slechte weer speelde vaak parten. Maar er zit leuk materiaal tussen, zoals rond de korte en lange termijn gevolgen van begrazing op de zeer kwetsbare mosduintjes.

Het Regionaal Landschap Zenne, Zuun en Zoniën heeft een project '1 miljoen vlinders' opgezet. Bedoeling is vooral om *Jan-met-de-pet* mee rond vlinders te mobiliseren. Tal van acties en een motiverend puntensysteem helpen dit mee te realiseren. Zaken als een vlinderkookboek (nee, niet gemarineerde vlindertongetjes, maar wel koken met waard- en voedselplanten van vlinders, om zo de bewustwording hieromtrent te verhogen). Meer info op www.1miljoenvlinders.be.

En tenslotte - net voor de fel gesmaakte receptie natuurlijk - kwam nog vers van de pers de vlinderatlas van Brussel te voorschijn. Letterlijk. Wist je dat 50% van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest niet bebouwd was en zelfs 15% waardevol voor natuur? Ik niet. En dus ook niet dat er nog tal van boeiende vlinders rondvliegen in en om onze Europese hoofdstad. Je ziet: zo leert een mens op zo'n dag altijd weer wat bij. En als je het goede aan het aangename kan paren... waarom niet dan?

Johan Royeaerd
SAP-Clubje

Activiteiten

april tot begin juli 2010

Donderdag 8 en

Zondag 10 april : Moddermannen in de Wijers

In en rond vijvers en beken groeien heel wat planten die gewoon zijn om met hun voeten in de modder te staan. Elke soort heeft zich op een specifieke wijze aangepast aan dat waterig milieu. Dat is ook het geliefkoosde domein van de mysterieuze roerdomp. Kom en ontdek met ons deze wonderbaarlijke wereld. Vertrek om 14 u. op de parking van Camping Heidestrand, Zwanenstraat te Zonhoven.

① www.zonhoven.be/toerisme.

Van 18 tot 25 april :

Week van de Aarde

Die staat in het teken van biodiversiteit: het belang van natuur, natuurbehoud en verantwoord recreatief medegebruik. De campagneweek start met een nationaal evenement op 18 april, georganiseerd door Natuurpunt, BBL, Pasar en de lokale Natuurpunt-afdeling Velpe-Mene in Meldert (Hoegaarden). Op zondag 25 april sluiten verschillende regionale en lokale biodiversiteitactiviteiten de campagne af. Tijdens de Week van de Aarde willen we zoveel mogelijk verenigingen en gemeenten laten samenwerken rond biodiversiteit en de lokale besturen overtuigen om het biodiversiteitcharter te ondertekenen.

☎ www.natuurpunt.be
en www.dagvandeaaarde.be.

Dinsdag 20 april : Vogelgeluiden van open water, moeras

en beekvalleien

Eerste van drie cursusavonden die gevolgd worden door drie praktijkexcursies.

Deze lessenreeks is een vervolg op vorig jaar (vogelgeluiden in tuin, bos en heide). Er is geen voorkennis vereist. Plaats: zolder van natuur.huis, domein Kiewit te Hasselt.

Aanvang: 19.30 u. Einde om 22.30 u.

Begeleiding: Koen Leysen
(Natuurpunt.Educatie),

koen.leysen@natuurpunt.be.

Vooraf inschrijven bij Natalie Henseler is vereist ☎ 0495 40 86 30,

n_henseler@hotmail.com.

De inschrijvingsprijs bedraagt € 42 voor leden van NP. Voor niet-leden € 66 (€42 + lidgeld NP €24).

Zaterdag 24 april :

Natuurbeheerswerkdag op Tommelen

We voeren verschillende werkjes uit in ons amfibieënreservaat: wandelwegen open houden, oevers van poelen open kappen, zoomvegetatie aan bosrand aanleggen.

Verzamelen: thuis bij Jos Coteur
(Sporwegstraat 159, Hasselt).

Aanvang 9 u. of 13 u. Einde rond 16 u.

Inhoudelijke coördinatie: Jos Coteur,
technische coördinatie: Gilbert Hermans
& Ivo Vanvoorden. Je kan ook een deel van de dag komen. Geef in dat geval een seintje aan Jos per gsm om de werkplaats te vinden.

Zondag 25 april :

Dag van de Aarde en Tommelendag

In het kader van de Week van de Aarde zet ook onze afdeling haar deuren open voor het grote publiek. Thema's van de 'Dag van de Aarde': biodiversiteit en het belang van de natuur. Organisatie: BBL en lidverenigingen.

① www.dagvandeaaarde.be. Deze nationale

themedag staat bij ons in het teken van de amfibieën en waar kan die beter plaatys vinden dan op ons amfibieënreservaat Tommelendag te Hasselt. In de bommenkraters gaan we op zoek naar kikkers, padden en salamanders. Er zijn een hele trits aan activiteiten gepland van 10 u. tot 17 u. Verzamelen op het terrein zelf aan de Sporwegstraat te Runkst (Hasselt).

① Rik Jacobs ☎ 011 25 08 22

& Jos Coteur ☎ 0497 04 86 79,
jos.coteur@telenet.be.

Zondag 25 april :

★Cursus Amfibieën★

Eerste praktijkexcursies in het amfibieënreservaat Tommelendag. Verzamelen onder de brug waar de ring over de spoorweg gaat, Sporwegstraat te Runkst, 10 u. - 12 u. Laarzen aangewezen.

① Rik Jacobs, ☎ 011 25 08 22.

Zondag 25 april :

Lentewandeling door de vallei van de Mombeek

Afspraak aan de parking bij de elektriciteitscabine, kruispunt Sasput-Muntelbeekstraat te 3500 Sint-Lambrechts-Herk om 14 u.

Einde om 17 u. ① Alida Vanholst of

René Neutelaers, Steenweg 58,
3500 St.-Lambrechts-Herk, ☎ 011 31 52 58.

HOE TE CONTACTEREN:

Jos Coteur ☎ 0497 04 86 79,
jos.coteur@telenet.be;

Johan Royeaerd ☎ 0486 03 11 31,
johan.royeaerd@fulladsl.be.

Jan Wyers ☎ 0475 31 37 09,
jan.wyers@skynet.be.

Alida Vanholst ☎ 011 31 24 21,
alida.vanholst@skynet.be

Natalie Henseler ☎ 0495 40 86 30,
n_henseler@hotmail.com

Gilbert Hermans ☎ 479 81 77 20
gilbert.hermans@telenet.be

Ivo Vanvoorden ☎ 011 21 02 94
ivo.vanvoorden@telenet.be

Dinsdag 27 april :

★2^e Cursus Vogelgeluiden★

Plaats: biolokaal, boerderij gebouw
2^e verdieping, Domein Kiewit te Hasselt,
19.30 u. - 22.30 u. Begeleiding: Koen
Leysen van Natuurpunt.Educatie,
koen.leysen@natuurpunt.be.

Donderdag 29 april : Startvergadering van het SAP-clubje

De bijeenkomst grijpt plaats op de zolder van het natuur.huis op het Domein Kiewit.
Aanvang om 20 u. Einde om 22.30 u.

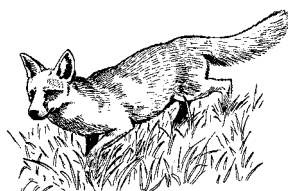
① Jan Wyers

Zondag 2 mei :

De Nietelbroeken

Natuurpunt en het Regionaal Landschap
Haspengauw nodigen u uit om deze
verborgen natuurplek te ontdekken.
Startpunt om 14 u. aan de Herbroekstraat
te Kortesseem.

① jos@natuurpuntlimburg.be.

Bosroos

Dinsdag 4 mei :**★3^e Cursus Vogelgeluiden★**

Plaats: zolder van natuur.huis, domein Kiewit te Hasselt. Aanvang: 19.30 u. Einde om 22.30 u. Begeleiding: Koen Leysen (Natuurpunt.Educatie),
koen.leysen@natuurpunt.be.

Woensdag 5 mei :**1^e Plantenexcursie van het SAP-Clubje**

De excursie vindt plaats aan de Rode Vijvers. Afspraak: kapel O.L.V. van Altijddurende Bijstand, Boderdal te Hasselt om 18.30 u. Einde als het donker is.
① Jan Weyers & Bart Wursten,
ndundu@zol.co.zw.

Donderdag 6 mei :**★Cursus Amfibieën★**

2^e praktijkexcursie: avondwandeling op Wijvenheide. Doel is de soorten via hun geluid te leren onderscheiden. Stevige schoenen of laarzen en zaklamp aangewezen. Samenkomst om 21 u. aan het infobord op het einde van de Nachtegalenstraat te Zonhoven. Begeleiding en
① Chris Onkelinx, ☎ 011 42 47 41,
chris_onkelinx@hotmail.com.

Zaterdag 8 mei :**★Cursus Vogelgeluiden★**

Eerste van drie praktijkexcursies in het Hageven. Bezoekerscentrum De Wulp, Tussenstraat 10, 3910 Neerpelt. Aanvang om 7 u. Einde omstreeks 10.30 u. Begeleiding: Koen Leysen van Natuurpunt Educatie, **koen.leysen@natuurpunt.be.**

Zaterdag 8 mei :**Vlinder- & libellenwandeling van het SAP-Clubje**

We trekken het noordelijk deel van het Domein Kiewit in. Vertrek om 13 u. op de parking aan de Putvennestraat te Hasselt, einde om 17 u. Contactpersoon en
① Jean-Marie Verniers, ☎ 012 23 50 12,
j-m.verniers@skynet.be.

Dinsdag 11 mei :**Ochtendwandeling**

Ontwakende natuur. Immers... de ochtendstond heeft goud in de mond. We zullen de vogels leren kennen die ons zullen begeleiden met hun prachtig gezang. Maar ook reeën en andere schemerdieren kunnen ons verrassen in de bossen van Vogelsanck. Vertrek om 7 u. aan de kerk aan de Halveweg te Zonhoven.
① **www.zonhoven.be/toerisme.**

Woensdag 12 mei :**Plantenexcursie van het SAP-Clubje**

Plaats van afspraak Tommelen: Spoorwegstraat onder de brug van de grote ring, waar die de spoorweg overgaat. Om 18.30 u tot het donker is.
① Jan Weyers, & Bart Wursten,
ndundu@zol.co.zw.

13 t.e.m. 16 mei :**Kort O.L.H.Hemelvaartreisje**

Dit jaar trekken we na enkele jaren eens terug naar de Viroinvallei, tussen Philippeville en de Franse grens. We gaan er op zoek naar planten en vlinders op de kalkgraslanden, die de voorbije jaren grondig geherwaardeerd zijn en waar veel beheerswerk is uitgevoerd. Vooraf inschrijven bij Johan Royeaerd is vereist. Je inschrijving is pas definitief na betaling van het inschrijvingsbedrag van € 195. ① elders in deze Paalsteen of op onze website.

Woensdag 19 mei :**Plantenexcursie van het SAP-Clubje**

De Sluisbenden te Diepenbeek. Verzamelen achteraan op de parking van het Kinopoliscomplex te Hasselt (noordoostelijke kant) om 18.30 u.

Donderdag 20 mei :**Bestuursvergadering**

Plaats: zolder Natuur.huis op het Domein Kiewit om 20 u. Einde om 22.30 u.

22 t.e.m. 24 mei :**Pinksteren-reisje**

We trekken naar het zuidelijk deel van de Südeifel. Hier gaan we zowel kalk- als schraalgraslanden bekijken. We spitsen ons toe op planten en op vlinders. Vooraf inschrijven bij Johan Royeaerd is verplicht. Je inschrijving is pas definitief na betaling van het inschrijvingsbedrag van € 145. ① elders in deze Paalsteen of op onze website.

Woensdag 26 mei :**Plantenexcursie van het SAP-Clubje**

Het oostelijk deel van de Mombeekvallei. Verzamelen op de parking aan de elektriciteitscabine op het kruispunt Sasput-Muntelbeekstraat te Sint-Lambrechts-Herk. Dit om 18.30 u.

Vrijdag 28 mei :**Nachtvlinderexcursie van ons SAP-Clubje**

Dit in het noordelijk deel van het Domein Kiewit. Kadert in de maandelijkse avondinventarisaties voor nachtvlinders. Verzamelen op de parking Putvennestraat, het Domein Kiewit te Hasselt om 21.30 u. Einde ten laatste om 1 u. Breng een stoeltje mee, een lamp, nachtvlindergids en loop.
① Bart Wursten, **ndundu@zol.co.zw** en Carlo Vanderydt,
carlo.vanderydt@pandora.be.

Zaterdag 29 mei :**Natuurbeheerwerkdag in de Wijvenbroeken**

We breken een chalet af en voeren er verschillende werkjes uit. Verzamen: Parking Heidestrand, Zwanenstraat te Zonhoven. Aanvang 9 u. of 13 u. Einde om 16 u. Inhoudelijke coördinatie: Jos Coteur, technische coördinatie: Gilbert Hermans & Ivo Vanvoorden. Je kan ook een deel van de dag komen. Geef in dat geval een seintje aan Jos per gsm om de werkplaats te vinden.

Zondag 30 mei :**Aardgaswandeling op Kiewit**

Met de steun van de aardgassector opent Natuurpunt een nieuw wandelpad. Start om 14 u. aan het natuurpunt.huis op het domein Kiewit. Meer ① elders in deze Paalsteen.

Zondag 30 mei :**★Cursus Vogelgeluiden★**

Uitstap naar het groot rietveld van Melsele (tegen Kallo) en de Verrebroekse plassen. Vertrek op de carpoolparking te Lummen om 5.30 u. Precieze afspraakplaats in Melsele wordt meegedeeld tijdens de laatste theorieles. Begeleiding: Koen Leysen,
koen.leysen@natuurpunt.be.

Woensdag 2 juni :**Plantenexcursie van het SAP-Clubje**

De Pomperik te Diepenbeek. Dit natuurreservaat is het enige blauwgrasland dat ons landje nog rijk is en biedt een ongekende plantenrijkdom. Plaats van afspraak: kruispunt van de Pomperikweg met de Stationstraat te Diepenbeek om 18.30 u.

Donderdag 3 en zondag 6 juni : Verbazingwekkende planten

Trek mee op deze wandeling naar vleesetende, wurgende, geneeskrachtige of juist dodelijke planten. Je vindt ze in Zonhoven op de Teut. De gids laat je kennismaken met deze verbazende planten en vertelt je hun verhaal. Vertrek om 14 u. aan de parking van de Teut op het einde van de Donderslagseweg te Zonhoven.
① **www.zonhoven.be/toerisme.**

Zaterdag 5 juni :**★Cursus Vogelgeluiden★**

Laatavondwandeling op het Schulensbroek. Aanvang om 18 u. aan de kerk van Schulen. Begeleiding: Koen Leysen,
koen.leysen@natuurpunt.be.

Zondag 6 juni :**Gezinswandeling**

De kalkgraslanden en hellingbossen van de Thier de Lanaye in Eben-Emael.

De afgelopen jaren zijn er aardig wat beheerswerken uitgevoerd waardoor bijzondere soorten zijn terug gekeerd.

Hieronder aardig wat orchideeën.

Verzamelen om 13 u. op de parking van het Domein Kiewit, Putvennestraat te Hasselt (carpool). Terug omstreeks 18 u. Loep en plantenboek niet vergeten.

① Johan Royeaerd

en Luc Vanoppen ☎ 011 53 87 61,
luclissettevanoppen@telenet.be.

Dinsdag 8 juni :**★Cursus Vleermuizen★**

Theorieles (met praktijkexcursie op donderdag 17 juni). Plaats: zolder van het natuurhuis op het Domein Kiewit te Hasselt om 19.30 u. Begeleiding: Jos Coteur.

Vooraf inschrijven is vereist bij Natalie Henseler. De inschrijvingsprijs bedraagt € 14 voor leden (niet-leden betalen € 38, lidgeld inbegrepen). Enige voorkennis is niet nodig.

Woensdag 9 juni :**Plantenexcursie****van het SAP-Clubje**

De wegbermen van de Kauwbosstraat in Zonhoven. We tellen er terug de orchideeën en kijken hoe de andere zeldzaamheden reageren na de beheerswerken. Plaats van afspraak: rond punt Kauwbosstraat-Elststrokenweg-Bokrijkse weg te Zonhoven om 18.30 u.

Zaterdag 12 juni :**Kijken naar de resultaten van onze beheerswerken**

Vele mensen investeren uren en uren om de natuur een handje te helpen: we gaan kijken naar de vele mooie resultaten die dat opgeleverd heeft. We rijden van het ene gebiedje naar het andere en stranden uiteindelijk op de zolder van ons natuurhuis voor een receptie. Vertrek op de parking van het Domein Kiewit om 13 u.

Daar terug om 18 u. voor de receptie.

① Luc Vanoppen, ☎ 011 53 87 61,
luclissettevanoppen@telenet.be.

Zondag 13 juni :**Jaarlijkse "Open Tuin"-dag**

bij René Neutelaers & Maria. De biotuin is ondertussen wel bekend en van 10 u. tot 18 u. kan eenieder daar een kijkje gaan nemen. En je kan er ook proeven...

① René Neutelaers, Steenweg 58, 3500 Sint-Lambrechts-Herk ☎ 011 31 52 58.

Woensdag 16 juni :**Plantenexcursie****van het SAP-Clubje**

De natuurtuin op het Domein Kiewit. Hier gaan we onder andere kijken hoe de orchideeën het doen en brengen we de vele zeggensorten verder in beeld. Verzamelen op de parking Putvennestraat, Domein Kiewit Kiewit, om 18.30 u.

Donderdag 17 juni :**★Cursus Vleermuizen★**

Praktijk-avondexcursie van de cursus Vleermuizen. We trekken er op uit met een bat-detector om de vleermuizen via hun geluid op naam te kunnen brengen.

Verzamelen aan het natuurhuis op het Domein Kiewit te Hasselt om 21 u. Einde omstreeks 23 u. Begeleiding: Jos Coteur

Zaterdag 19 juni :**vlinder- en libellenwandeling van het SAP-Clubje**

We bezoeken de Rode Vijvers. Plaats van afspraak is de parking van de kapel van O.L.V. van Altijddurende Bijstand, Bolderdal te Hasselt. Vertrek om 13 u. en einde omstreeks 17 u. ① Jean-Marie Verniers, ☎ 012 23 50 12, j-m.verniers@skynet.be.

Woensdag 23 juni :**Plantenexcursie****van het SAP-Clubje**

De Mombeekvallei, het deel ten noorden van de beek, met o.a. het schraalgrasland.

Verzamelen op de parking aan de elektriciteitscabine op het kruispunt Sasput-Muntelbeekstraat te Sint-Lambrechts-Herk. Dit om 18.30 u.

Donderdag 24 juni :**Bestuursvergadering**

Plaats: zolder Natuurhuis op het Domein Kiewit om 20 u. Einde om 22.30 u.

Vrijdag 25 juni :**Nachtvlinderexcursie****aan de Rode Vijvers**

Maandelijks avonddinventarisatie van nachtvlinders. Verzamelen aan de kapel van O.L.V. van Altijddurende Bijstand, Bolderdal te Hasselt. Aanvang om 22 u. - einde ten laatste om 1 u. Breng een stoeltje mee, een lamp, nachtvlindergids en loep.

① Bart Wursten, ndundu@zol.co.zw en Carlo Vanderydt,

carlo.vanderydt@pandora.be.

Zaterdag 26 juni :**Natuurbeheerwerkdag op Wijvenheide**

We maaien en hooien een aantal percelen ter hoogte van de Nachtegalestraat (Surkijn). Verzamelen: infobord op einde van de Nachtegalestraat te Zonhoven. Aanvang 9 u. of 13 u. Einde om 16 u.

Inhoudelijke coördinatie: Jos Coteur, technische coördinatie: Gilbert Hermans en Ivo Vanvoorden. Je kan ook een deel van de dag komen. Geef in dat geval een seintje aan Jos per gsm.

Woensdag 30 juni :**Plantenexcursie****van het SAP-Clubje**

De parkomgeving van het Princenhof te Kuringen, Hasselt. We verzamelen op de parking van het kasteel Princenhof, Princenhofweg te Kuringen. Zoals steeds om 18.30u.

Sijzerhard

Woensdag 7 juli :**Plantenexcursie****van het SAP-Clubje**

We trekken het noordelijk deel van domein Kiewit in. Plaats van afspraak: parking Putvennestraat, Domein Kiewit te Hasselt. Aanvang 18.30 u.

10 en 11 juli :**Vlinder & libellen tweedaagse**

We exploreren het noordelijk deel van de Südeifel. We gaan hier op zoek naar vlinders en libellen op schrale, zure graslanden, in halfopen bossen en in riviervalleien. Tussendoor vergeten we natuurlijk de vele leuke planten niet. Vooraf inschrijven is vereist: dit kan bij Johan. Je inschrijving is pas definitief na betaling van het inschrijvingsbedrag van € 65. ① verder in deze Paalsteen.

Zondag 11 juli :**Gezinswandeling in het natuureservaat Gerhagen**

We wandelen door dit stiltegebied, langs de Pinnekensweier, onder prachtig gemengd bos en door het heidegebied van de Houterenberg. Verzamelen op de carpool te Lummen om 13.30 u. vanwaar we samen naar het Bosmuseum te Gerhagen rijden.

De wandeling start daar om 14 u. Einde omstreeks 17 u. Begeleiding: Marc Meert,

meert-gybels@telenet.be.

① Frans Voets ☎ 011 21 23 81,
voets.smeets@telenet.be.

Woensdag 14 juli :**Plantenexcursie****van het SAP-Clubje**

De Groene Delle te Stokrooie. We verkennen nieuw terrein, bedreigd door de aanleg van nieuwe industriezones. We verzamelen aan de kerk van Stokrooie en rijden vandaar naar het gebied. Aanvang 18.30 u.

Geef ons heden ons dagelijks brood

Ik zit op mijn keukenstoel en kijk naar de heggenmussen, de koolmezen, de merels, de pimpelmezen en de roodborstjes in mijn tuin. Ik denk :

"Men verwondert zich te veel over wat men zelden ziet en niet genoeg over wat men elke dag ziet"

De vogels vliegen op en ik staar naar mijn notitieboekje. Achter die heerlijke gedachte staat niet mijn naam, maar die van André De La Roche.
Jammer !

Ik mag nog wel 'ns in gedachten in Diest vertoeven, het Hagelandse stadje waar ik geboren ben, meestal naar aanleiding van wat een voormalig stadsgenoot zegt of schrijft.

Neem nu Guy Swinnen, de frontman van 'The Scabs' (volgens kenners dé Vlaamse Rolling Stones), onsterfelijk geworden door zijn historische opener van het Rock Werchterfestival 'in de jaren stillekes' :

"Woa zèn hie de manne van Diest ?"

Of, ingetogener, Ina Stabergh (pseudoniem voor Berthy Stas) met haar gedicht :

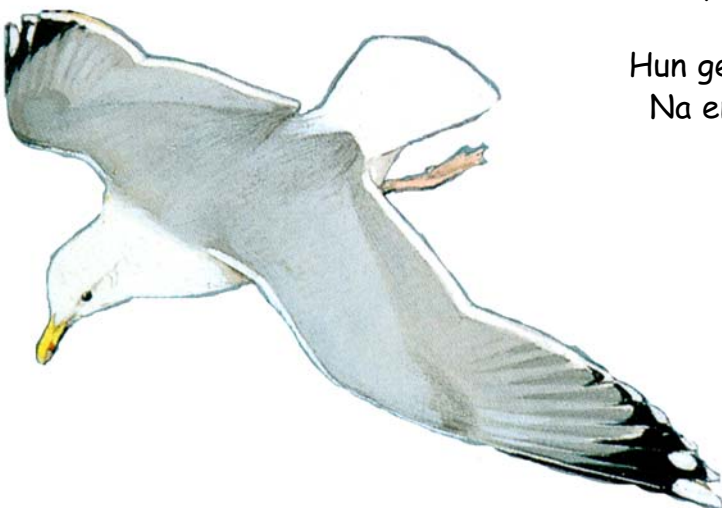
Soms reizen meeuwen

"Soms reizen meeuwen mee
op de bagagedrager van een boot.

Hun gezelschap geeft glans aan de tocht.
Na enkele uren reizen ze weer verder.

Kiezen een andere weg,
landen op een eiland
en laten zaadjes vallen
uit hun veren.

Jaren later
groeit er een notenboom
tussen de palmen."

AARDGASNATUUR WANDELING KIEWIT

Na de inrichting van het wandelgebied 8 jaar geleden werd het hoog tijd voor een vernieuwing van onze wandelinrichting en routes. De aardgassector helpt ons daarbij.

Met hun steun komt er een nieuwe wandelroute die de mooiste plekjes met mekaar verbindt. Er wordt gezorgd voor opgefriste routes en nieuwe bewegwijzering. Tegelijk willen we u laten kennismaken met ons nieuw ingerichte bezoekerscentrum op de gelijkvloerse verdieping van het kasteeltje.

**ZONDAG 30 MEI 2010
DOMEIN KIEWIT,
PUTVENNENSTRAAT HASSELT**

Nodigen we u uit op de opening van het bezoekerscentrum en de inwandeling van de Aardgasnatuurwandeling te Kiewit

PROGRAMMA

- v.a 14u geleide wandelingen met om het half uur vertrek van nieuwe gidsen
- vrije wandelingen mogelijk
- feesttent met hapje, drankje en live muziek

Leesvoer

Een nieuwe lente, een nieuw geluid !

In Leesvoer maak ik reclame voor tijdschriften die de natuur hoog in hun vaandel dragen, gratis zijn en via internet beschikbaar.

Als eerste is 'Science connection' aan het feest.
Het verschijnt in februari, april, juli, oktober en december.

In dit magazine plaatst het Federaal Wetenschapsbeleid de natuur als thema daar waar het thuishoort, nl. in het hooggeleerde gezelschap van onderzoek, ruimtevaart, kunst en documentatie.

De wetenschappelijke onderbouw van de artikels is primordiaal. Zo weet ik als complete leek op het vlak van scheikundige verbindingen, c.q. reacties eindelijk wat ik me moet voorstellen bij termen als zwaveldioxide, fijn stof, stikstofoxiden, ozon en koolstofmonoxide.

De verpakking oogt verbluffend duur. Voor een gratis abonnement kan je terecht op www.scienceconnection.be. Een aanvraag is ook mogelijk via abo.scienceconnection@belspo.be. Voor wie sch., excuus, lak heeft aan hoogglans papier, staat er een pdf-versie op www.belspo.be.

Groetjes van jullie aaibaar leesbeest.

"Te gooí en te grabbel"

Aangekomen bij de **N**, slaak ik een zucht van verlichting. **N** is de veertiende letter van het alfabet.

Ik zit dus over de helft, gegeven dat ons alfabet nog altijd zesentwintig letters telt. In deze onzekere tijden weet je maar nooit !

Nagelkruis

N.

- **natuurwaarde** aangezien onze natuur niet in duiten uit te drukken valt en dus riskeert om onvoldoende gewicht in de schaal te werpen tegen snoodaards die nooit Kapitein Zeppos, De Kat of Axel Nort op hun weg tegengekomen zijn, is volgens de Universele Verklaring van de Rechten van de Natuur alles waardevol, behalve die vermaledijde exoten (zie vroeger).
- **necromassa** ook natuurminnaars gaan wel eens prat op hun klassieke opleiding, kwestie van één, voor vol aangezien te worden, en twee, iets alledaags als 'liggend dood hout in het bos' naar een hoger plan te tillen.
- **nestvlinder** om de vogelliefhebbers onder de lezers te plezieren, die vinden dat ze in deze rubriek al te weinig aan bod komen; vogeljonkies die niet kunnen wachten om op hun eigen benen, sorry, poten te staan en in alle vrijheid, niet gehinderd door enige ouderlijke bedilzucht, de eigen vleugels uit te slaan vanaf het moment dat ze uit het ei gekropen en opgedroogd zijn.
- **neusspiegel** om de vogelliefhebbers te plezieren (bis); overblijfsel uit de tijd toen de dieren nog spraken en onderlinge woordenwisselingen niet uit de lucht waren; het hieruit voortvloeiende handgemeen had het (al te) dikwijls op de neus gemunt, zodat zich, trouw aan de evolutieleer, een neusbeschermer ontwikkelde.
- **not in my backyard** met het oog op het vrolijk spuien van een mistgordijn, meestal gebruikt als afkorting, NIMBY, of als NIMBY-syndroom; handige verbloeming van de gezegden 'niets is des mensen vreemd' (Multatuli), of recenter, 'de trukken van de foor' (Hugo Mathijssen); verwijst naar het feit dat mensen vaak uit eigenbelang protesteren en de vraag die zich dan aan elke rechtgeaarde opdringt, is in hoeverre deze lieden het draagvlak voor de natuur op termijn niet corrumperen.

Lichtjes aangetast door enige metaalmoetheid, sla ik in één van mijn definities de bal compleet mis.

'Wie spoort mijn mistasten op, ? Eeuwige roem zal zijn of haar deel zijn.
Jullie massale reactie wordt ingewacht op het e-postadres van ondergetekende, nl.
luc.vandenbosch@partenamut.be, waarvoor nu al dank.

Reisjes

* DE VIROINVALLEI

Dat we er traditiegetrouw met het verlengd weekend van Hemelvaart samen op uit trekken weten jullie ondertussen al enkele jaren. En waar het goed is keert men gaarne terug. Dus dit jaar reizen we terug naar de Viroinvallei. Gelegen in het zuidelijke deel van Wallonië, bezuiden Philippeville, tegen de Franse grens aangeduwd. De voorbije jaren zijn hier met Europese middelen grote inspanningen gedaan om de vele restanten van kalkgraslanden alsnog te herstellen. En met resultaat. Dat konden we de voorbije jaren reeds vaststellen. Nu zijn we weer een viertal jaren verder en gaan we nog eens terug kijken hoe de natuur zich hersteld heeft.

Hemelvaart valt toch relatief vroeg maar mits wat warmte in de 2-3 weken voor Hemelvaart zal er toch al heel wat te bespeuren zijn. Het weekend loopt van donderdag 13 t.e.m. zondag 16 mei. We onderwerpen vooral de 'pelouses calcicoles' aan een grondige blik maar ook bossen, oude steengroeven of beekvalleien laten we niet ongemoeid. Het programma vind je op onze website www.natuurpunthasseltzonzhoven.be. We verblijven in een hotel in de buurt.

De prijs (half pension) is ongewijzigd tegenover vorige jaren en bedraagt € 195 per persoon. Inschrijven is noodzakelijk: dit kan door een mail te sturen aan Johan Royeaerd: johan.royeaerd@fulladsl.be.

Er kunnen een 20 mensen mee, wacht dus toch niet te lang om je in te schrijven!

* DE NOORDELIJKE SUDEIFEL

Van zuid naar noord. De noordelijke Südeifel bestrijkt o.a. de vallei van de Our maar omvat ook knappe bossen en zure schraalgraslanden. We trekken hiernaartoe op 10 en 11 juli, traditiegetrouw het tweede weekend van juli. Vooral vlinders en libellen zijn hier fors vertegenwoordigd. Vooraf inschrijven is ook hier nodig en dat doe je via de bekende weg: stuur een mailtje aan Johan op johan.royeaerd@fulladsl.be.

De prijs bedraagt € 65 (half pension).

Meer via de website en de volgende Paalsteen.

* DE ZUIDELIJKE SUDEIFEL

Het klinkt misschien raar: de 'zuidelijke suideifel'? En toch is het correct. Met Pinksteren verkennen we nieuwe gebieden. Van zaterdag 22 tot en met maandag 24 mei vertoeven we in de buurt van Echternach (Luxemburg) en Bitburg (Duitsland). Daar trekken we van het ene schraalgrasland naar het andere. Het ene heeft een kalkbodem, het andere een zure bodem van leisteen of zandsteen. Maar beide hebben gemeen dat de bodem er arm is en dat betekent een grote rijkdom aan soorten. Dit zowel voor planten als voor vlinders. Dit zuidelijke deel van de Südeifel is ook rijk aan schitterende rotsformaties, waartussen wandelen een echte revelatie is, avontuurlijk en spannend, maar vooral mooi en steeds onverwacht nieuw.

De 'goed voorziene' Duitse maaltijden en de goedkope drankjes zijn er nog steeds. Meer gegevens vinden jullie ook op onze afdelingswebsite. Vooraf inschrijven is ook hier noodzakelijk.

Stuur een mailtje aan Johan Royeaerd op johan.royeaerd@fulladsl.be. De prijs bedraagt € 145 (half pension), hetzelfde bedrag dus als voorgaande jaren. Zorg dat je erbij bent!

* LORRAINE: de vallei van de Maas

Ook hier terug naar gekende en bekende oorden: de schitterende kalkhellingen en bossen rondom St.-Mihiel. Hoogzomer en dus andere beestjes en plantjes dan in het voorjaar, maar net daardoor heel erg boeiend.

We bouwen van zaterdag 31 juli t.e.m. dinsdag 3 augustus een reisje vol afwisseling, wijndegustatie inbegrepen. Inschrijven ook hier via het bekende kanaal: mailtje naar Johan. De prijs voor deze vierdaagse in halfpension is € 215. En ook hiermeer via website en volgende Paalsteen, maar inschrijven kan alvast nu reeds. Succes gegarandeerd !!

Vormingplus Limburg

Natuurpunt Hasselt-Zonhoven werkt permanent samen met:

- **De Toeristische Dienst Zonhoven:** Guido Pirotte, Bezoekerscentrum Oud Gemeentehuis, Heuvenstraat 4,
 011 60 26 19, toerisme@zonhoven.be, www.zonhoven.be/toerisme.
 over wandelingen: zie website.
- **Vormingplus Limburg:** Mario Knippenberg, Cellebroedersstraat 13-15, Hasselt, 011 56 01 00,
 info@vormingpluslimburg.be, www.vormingpluslimburg.be.

Oxfam
Wereldwinkels

Mieke Philips

Geboorteaankondiging !! Nieuwe man geadopteerd

De werkgroep communicatie is, zoals de meesten wel weten, een vrouwelijke aangelegenheid. Vandaar de chique naam: **'de Madammen'**.

Maar hier komt verandering in! Wat is er gebeurd? Onlangs bood zich, wonder boven wonder, een 'heer' aan om zich bij ons te voegen. Die 'heer' heet Tony Froyen. Roepnaam is **Tooonie!!** Ons klikje van madammen stond eerder wat wantrouwig tegenover dit aanbod. Maar iedereen verdient een kans, dus Tooonie mocht de eerstvolgende vergadering van de werkgroep communicatie bijwonen, weliswaar nog maar als toeschouwer! Was het nu om indruk te maken op ons, om ons te verleiden, was dit zijn origineel bewijs van goed gedrag & zeden of was het omkoperij, corruptie,...? Bij de aanvang van de vergadering toverde Tooonie plotsklaps 2 flessen Cava uit zijn boekentas en ook een hele collectie van de lekkerste gebakjes van een zeer bekende en gewaardeerde patisserieswinkel uit Hasselt! (de censuur laat namen noemen niet toe). Tja, aan zo een gebaar kunnen we natuurlijk niet weerstaan, we zijn tenslotte vrouwen voor iets!

Besluit: onze **'man-madam'** is dan ook met open armen in onze werkgroep opgenomen. Anderzijds merken we nu wel dat de andere werkgroepen (redactie,...) ook aan Tooonie zijn mouw trekken. Zou dit zijn voor Tooonie zelf, of eerder voor de cava of....? Ik kan jullie verklappen dat Tooonie zich best in zijn nopjes voelt bij al die 'madammen' en dat wij blij zijn met onze 'nieuwe' man.

Proficiat & welkom Tony!!!

Foto's :

Mieke Philips

Lichtenknecker Optics NV

Specialist in natuurkijkers, verrekijkers, telescopen, microscopen.

Kuringersteenweg 44, 3500 Hasselt

Tel.: 011/253052 Fax: 011/250090

Openingsuren: ma-vr. 12-15 u; 1e en 3e za vd maand 10-12 u

Natuurgebieden

Een gift storten voor aankoop en uitbreiding van onze natuurgebieden ?

Het kan, door te storten op rekening
293-0212075-88

van Natuurpunt Nationaal.

Vermeld bij jullie storting het projectnummer:

hierdoor komen de gelden ook direct toe aan het betrokken natuurgebied.

Vanaf de som van € 30 wordt u hiervoor een fiscaal attest bezorgd.

Colofon

Natuur.**Paalsteen** is het driemaandelijkse contactblad van afdeling Hasselt - Zonhoven van Natuurpunt vzw. Alle leden van de afdeling krijgen het blad gratis.

Redacteur

Albert Steensels

Redactieraad

Albert Steensels
Ghislain Duchâteau
Jos Coteur
Johan Royeaerd
Luc Vandenbosch

Realisatie

Digi-King
Baan op Diepenbeek 2-4
B-3500 Hasselt

Oplage

940 ex.

Lid worden van Natuurpunt Hasselt-Zonhoven kan door storting van € 24 op rekening 001-5071333-55 van NP Hasselt-Zonhoven met vermelding van je naam en adres.

Bestuur

Dagelijks bestuur

JOS COTEUR (Voorzitter + Werkgroep Natuurbeheer)

Spoorwegstraat 159, 3500 HASSELT

☎ 011 27 02 49 en 0497 04 86 79 - jos.coteur@telenet.be

JOHAN ROYEAEERD (Ondervoorzitter + Interne Werking)

Koningsbergweg 89, 3520 ZONHOVEN

☎ 011 80 35 25 en 0486 03 11 31 - johan.royeaerd@fulladsl.be

LUC VANDENBOSCH (Penningmeester)

Vrijwilligersplein 4, 3500 HASSELT

☎ 011 72 66 36

- luc.vandenbosch@partenamut.be

NATALIE HENSELER (Secretariaat)

Nikolaas Theelenstraat 37 bus 1, 3500 HASSELT

☎ 0495 40 86 30

- n_henseler@hotmail.com

ALBERT STEENSELS (Ledenadministratie + Redactie)

Muggenstraat 50 bus 7, 3500 HASSELT

☎ 011 22 90 02

- steensels.albert@mobistar.be

MIEKE PHILIPS (Werkgroep Communicatie)

Paters Adonsstraat 8, 3500 HASSELT

☎ 011 27 10 80 en 0497 50 73 47 - mieke.philips@telenet.be

GHISLAIN DUCHÂTEAU (Webmaster + Redactie)

Eendrachtlaan 3, 3500 HASSELT

☎ 011 22 86 25

- ghislain.duchateau@telenet.be

RAF NULENS (ICT)

Dilikensweier 14, 3900 GENK

☎ 089 24 45 50

- raf.nulens@gmail.com

KRIS GABRIËLS (ICT)

Dilikensweier 14, 3900 GENK

☎ 089 24 45 50

- krisgabriels@gmail.com

FRANS VOETS (Activiteiten)

Kempenhof 22, 3500 HASSELT

☎ 011 21 23 81 en 0495 17 22 23 - voets.smeets@telenet.be

KRIS VANGRIEKEN (Natuurbeheer)

Holrackerstraat 134 3510 KERMT

☎ 011 87 28 33 en 0494 84 56 41 - kris.vangrieken@telenet.be

JAN WYERS (SAP-clubje: Natuurstudiewerkgroep)

Viartenstraat 19, 3520 ZONHOVEN

☎ 011 81 55 33 en 0475 31 37 09 - jan.wyers@skynet.be

BART WURSTEN (SAP-clubje: Natuurstudiewerkgroep)

Peter Benoîtstraat 22 bus 4, 3500 HASSELT

☎ 011 22 58 71 en 0471 73 71 08 - ndundu@zol.co.zw

LUC SWENNEN (SAP-clubje: Natuurstudiewerkgroep)

Vredestraat 41, 3500 HASSELT

☎ 011 28 17 43 en 0473 20 42 21 - luc.swennen@simac.be

KATJA ROGGEN (Werkgroep Beleid)

Oudstrijderslaan 14, 3500 HASSELT

☎ 011 24 20 83

- katja.roggen@skynet.be

IRIS TILKIN (Werkgroep Communicatie)

Berenbroekstraat 48, 3600 GENK

☎ 011 21 45 53 en 0479 22 02 36 - iristilkin@hotmail.com

TONY FROYEN (Werkgroep Communicatie en Sponsoring)

Roermondlaan 18, 3500 HASSELT

☎ 011 72 02 07 en 0475 35 83 26 - tony.froyen@telenet.be

INGE VANDEBEEK (Werkgroep Communicatie)

Donkeindeweg 134, 3520 ZONHOVEN

☎ 0473 74 03 50

- muze@live.be

SONJA DE LANGE (Werkgroep Communicatie)

Vredestraat 41, 3500 HASSELT

☎ 011 28 17 43 en 0473 20 42 21

ALIDA VANHOLST (Voorzitter Kern Herk-en-Mombeek)

Jukstraat 27, 3500 Sint-Lambrechts-Herk

☎ 011 31 24 21

- alida.vanholst@skynet.be

Kern Herk-en-Mombeek

ALIDA VANHOLST (Voorzitter) zie hoger

☎ 011 31 24 21 alida.vanholst@skynet.be

JOS PUTZEYS (Secretaris + Penningmeester)

☎ 011 31 62 97 josee.wolfs@yucum.be

RENÉ NEUTELAERS (Conservator Herk & Mombeek)

☎ 011 31 52 58

GEORGES MEWIS (Co-conservator Herk & Mombeek)

☎ 011 31 24 21

georges.mewis@skynet.be

Natuurgebieden

- Rode Vijvers (projectnr. 8824):

CHRIS ONKELINX

- Wijvenheide (projectnr. 8064):

CHRIS ONKELINX

- Domein Kiewit (projectnr. 8855):

JOS COTEUR

- Tommelen (projectnr. 8144):

RIK JACOBS

- Mombeekvallei (projectnr. 8815):

RENÉ NEUTELAERS